

1874-06-17

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

J. C. Jacobsen

FAKTA

Type:
Note

Sprog:
Dansk

Tilblivelsessted:
Berlin

Arkivplacering:
FA 2-004-00001, Kasse F 2

Emneord:
Industriel arkæologi,
bryggeriindretning,
bryggeriteknologi

DOKUMENTINDHOLD

Bryggerinotater fra Tivoli Bryggeriet i Berlin.

TRANSSKRIFTION

Notitser om Tivoli Bryggeriet 17/6 - 74.

Der brygges endnu til Begyndelsen af Juli. Øllet jeg drak hos Braumeister efter sigende 3 Maaneder gl. meget mere Smag, finere end mit, men ogsaa tyndere, meget lyst, som pale Ale.- I haven drak jeg et Par Kruse, skummede godt og holdt Skummet, der brugtes Spritzhaner som i Wien. Øllets Varme i Kruset var 9 (gradtegn) R og Vægtfylden paa Capelleri Souh... 4,2 = Balling.I Bryggeriet 3 Mæskekjedler med 3 Mæskekar og 3 Siekar. Apparatet eens i dem Alle, kun i det ene Værk staaer Siekarret høit oppe, høiere end Kjødlen, der er derfor et aabent Batteri, som hos Carl. I de andre Værker staae Siekarrene lidt ind under Mæskekarret.- Mæskekjedlerne runde med lodret Røreapparat og Kuppel over med Eimerør ????. Tæt under Kuppelen et Spagningrør til at afskylle Siderne af Kuppel og Kjedel.- Baade Mæskekjedler og Kar af Jern. Mærkeligt nok er Mæskekarret NB (i margen) (Mæskekarrets Side er foroven bøiet indad, vigtigt!) omgivet af en muret Trøie, men Siekarret staaer uden Trøie.- Siebundene for smaae i Diameter.- I dem alle det hensigtsmæssige Auffachapparat til at skrue op og ned. Fabricanten hedder C. Hauschild.- Mæskemaskinerne af samme Fabric med dobbelt Bevægelse, langsomt fremad og meget hurtigt baglænds.Indretningen kunde jeg ike see helt da der var Mæskning i Karret.Det store Hjul i Midten med Tænder udvendig dreiede sig rundt, altsaa paa en huul Axe inden i Axen eller Røret, hvorfra Maskinens Arme udgaae. Naar disse gaae i samme Retning som det store Hjul (ved Frictionen?) er ..rørenes og Dandsernes Bevægelse meget langsom, men naar de faae modsat Retning, bliver Bevægelsen meget hurtig. Kan være godt nok, men kan neppe bruges uden til en tynd Mæskning.-

Forvarmeren til det høie Siekar var en lukket Cylinder, opvarmet ved Røgen fra Mæskekjedlen. Vandet trykkes op til Dreiekorset ved Tryk fra en Beholder paa Loftet. (Det synes vanskeligt at regulere Varmen).En hensigtsmæssig Bundventil fra Bunden af Mæskekjedlen til Mæskekarret, (bedre end den nye hos Carl) var en Ventil som sænkede sig i en tilstrækkelig dyb Skaal, hvorfra

Røret gik ud til Siden og Ventilens Stang gik gennem Bunden og trykkedes op af en Vægtstang med en Skrue uden Ende.

I Margen en Tegning

Urtkjedlerne 2 Stg (til 3 Mæskekjedler) havde en flad Bund af Kobber; Siderne og Kuppelen af Jern. Derfra drives Urten ved en Centrifugalpumpe høit op gennem et langt Rør til Svalebakkerne. Urten løb dér i en Kasse med 4 Propventiler til hver Side med faste Rør til de 8 midterste Bakker og fra disse gennem meget flade Rør til de 8 yderste

Do. Lidt lavere staaende. I Bakkerne, som vare nittede paa T Jern, hvilende paa Jernbanebjelker; Urtventilen til at løfte og lukke x) med Skruer. I Margen x) rigtigt naar man damper Rørene.

Skylleventilerne, Propventiler som mine.-

Persienserne meget lette 3/4" tykke, 1 1/8" lange, 5 à 6" brede. I 3 Alens Høide var en fast Træsprosse, hvorpaa en Krog til at holde Trækstangen oppe naar der var lukket og en Jernforvrider til at dreie med, naar Persiennen var aaben; til at stoppe denne i een bestemt Stilling, lidt skraa, var ved Siden et simpelt Skud som skjødes frem under een af Flagerne.-Jeg saa Begningen af store Fade, efter Lugten at dømme var det ikke Oliebeg. Der hældtes en rigelig Portion smeltet Beeg i Fadet og en Portion tørt Beeg i en Hibel ?? lignede Tyroler, antændtes ved et glødende Jern, brændte strax rask, høist 3/4 Minut i Brand, slukkedes, Bunden holdtes tæt 1/4 Minut, toges bort og Røgen drev ud. Bunden sættes i med Skjøtz x) man gav sig meget god Tid dertil; Baandene paa. fadet væltedes 2 gange, derpaa under stadig Dreining væltedes halvt fra den ene Ende til den Anden, derpaa

rullede Fadet henover en Rende i Jorden. Først sloges proppen ud, derpaa Spundset og Fadet rullede frem med Spundshullet over en Kjedel, hvori man lod den overflødige Beg løbe fuldstændig af, derpaa rullede Fadet frem sædvanligt X) de aabnede Fade vare meget smukt begede, skjøndt Bundene ikke vare glatte.- Ildstedet, hvori Jern-Kløben glødedes dannede en flad rund Ovn, dækket med en Smedejernsplade, hvorpaa Fadebundene varmedes om Vinteren for at de skulde holde saameget fastere. Før man tændte Ild i Fadet, lagdes en Jernskjærm derover, som ragede noget ud over Luggen ? for at beskytte Fadets Ende. godt! Jeg saae ogsaa Begning af Smaa faustg ved blæseapparat, gik nemt kun I Mand. Faustg ophededes og noget Beeg løb af derpaa hældtes en Skaal Beeg deri, Spundset, et langt, sloges i og Foustg rullede nogle

gange, Spundset (og Proppen ?) sloges ud og Foustg lagdes paa et Lad over Beegkjedlen og løb af, medens det næste Faustg gjordes varmt. Derpaa rullede det første ud i Gaarden og var færdigt.

Maltopheisningen. Hamperemme, lidt bredere end Carls. (fortsat længere nede). Valseværkerne, en stor Valse som dreves og en ??? uden Dreiehjul. Støede meget slemt. Opheisningen fra Lagerkjelderne 28 Centimeter brede impregnerede Gjorde. Kunde efter Sigende løfte 30 Eimer.

Maltopheisningen (fortsat). Axen med Skiver til Gjorden (c 8") dreves directe ved Remskiver af c 30" D med svære, dobbelte Remme c 5" brede. Der var 5 Remskiver, de 2 yderste faste, de 3 midterste blinde. Udrykningen ved en Stang med Gafler. Imellem Gaflerne en Bøile a (tegning) som, naar Stangen stod midtveis (altsaa begge Valser i Ro) trykkede mod en Rulle paa en Vægtstang, som pressede en Bremse af Egetræ mod en Træskive paa Valsernes Axe. (ganske snildt, men er det paalideligt ?) Hamperemmene gik op over en Rulle af Træ 4 à 5 " i D.

Vendeapparatet lig det Slemmerske, var ikke rigtig efter Ønske og under Forandring. Det dreves frem af en Skrue uden Ende. (Hvorledes understøttes denne, naar Køllen er Lang?) Brygmesteren, hvem jeg hilsste paa før jeg gik hed Werninghausen ? en jevn practisk Braumeister. Han kommer til Kbhvn i August.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Tilbagekommen hi til sine Rides med en lille Gjælder, og næst med
Lige for Ridslyst. Hverde blylde og hi dros d'laasch and Engl.
for en Copsed, per Copsed. (Det l'gret mandet at sigtten Nammen).
for forlyst maasig' Coudantie for lunden af Ridslystten hi Anden
Carot, (hæder and den nye for Carot) was en Ridslyst som færdig sig
i en l'færdiglyt Ridslyst, Jacobus Carot git at hi Ridslyst og Ridslyst
Rang git gjennem Coudant og Ridslyst og af en Ridslyst and en Ridslyst
uden færd. Hæderlunden 2 Ridslyst (hi 3 Ridslyst) færd en færd
lunden af Ridslyst, Ridslyst og Ridslyst af færd.
Jacobus Ridslyst Ridslyst gjennem and en lunden Ridslyst
færd og gjennem at lunden hi hi Ridslyst. Ridslyst lunden
hi i en Ridslyst and 4 Ridslyst hi Ridslyst and færd hi
hi hi Ridslyst lunden, og for Ridslyst gjennem færd færd
hi hi Ridslyst hi, lunden lunden færd; 4 Ridslyst, færd
was uilket per T færd, færd per færd Ridslyst; Ridslyst
hi at lunden og lunden Ridslyst. Ridslyst lunden færd Ridslyst færd
Ridslyst færd was en færd lunden, færd as en lunden hi at
færd Ridslyst og færd was lunden og en færd Ridslyst hi at
Ridslyst and was færd was and hi at Ridslyst færd i en lunden
Ridslyst, lunden færd, was and Ridslyst at færd Ridslyst færd
and en af Ridslyst. og en færd lunden færd i en Ridslyst lunden færd

for færd lunden af Ridslyst færd, og en Ridslyst at Ridslyst was
det Ridslyst lunden. Det færd hi en Ridslyst færd lunden færd
færd Ridslyst, lunden and at lunden færd, lunden færd
færd, færd 1/4 Ridslyst i lunden, færd, lunden færd hi
1/4 Ridslyst. færd lunden af Ridslyst was and. lunden færd i and
Ridslyst i lunden færd. Det lunden 3 færd, færd and færd
Ridslyst lunden færd færd per den om færd hi den and, færd

*1/2 Ridslyst was
was lunden
Ridslyst*

*1/2 Ridslyst was
was lunden
Ridslyst*

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Reindrapparatet ligger i St. Leonardsstr., men det er rigtig nok, og
inden for den. Det droner for og er den anden side.
(Skræller indenfor den, naar det er ex lang?)

Langt ude, som jeg selv paa sine egne i den Wiering haften?
en paa paa det berømtes. Jan Lammes de Kbhvn i August.